Lietas Nr. C38019916
Lietas arhīva Nr. C-0199-16

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Valkā 2016.gada 3.maijā

**Valkas rajona tiesa**
šādā sastāvā: tiesnese S.Dreija **rakstveida procesā** izskatīja civillietu **/pers. E/** maza apmēra **prasības pieteikumā pret /pers. V/ par uzturlīdzekļu piedziņu.**

APRAKSTOŠĀ DAĻA

2016.gada 27.janvārī prasītāja /pers. E/ cēlusi tiesā prasību pret atbildētāju /pers. V/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu /pers. A/, dzimušas /datums/, un /pers. G/, dzimušas /datums/, uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka puses dzīvo šķirti. Atbildētājs nepietiekami nodrošina bērnu vajadzības. Par uzturlīdzekļu došanas pienākumu atbildētājam nepārtraukti jāatgādina un pierāda to nepieciešamība.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu /pers. A/ un /pers. G/ uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā līdz pilngadībai, tos ieskaitīt prasītājas norēķinu kontā AS „Swedbank". Norādīts, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Pēc tiesas noteiktā termiņa tikai 2016.gada 27.aprīlī atbildētājs par prasības pieteikumu tiesai sniedza rakstveida paskaidrojumu, kurā uz izskatāmo strīdu attiecas tikai norāde, ka iespēju robežās rūpējoties un rūpēšoties par savām meitām. Lūdz tiesu ņemt vērā viņa veselības stāvokli.

Tiesa 2016.gada 4.martā nolēma, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, un par to 2016.gada 8.martā paziņojums tika nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās varēs saņemt tiesas kancelejā 2016.gada 3.maijā.

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.$^{22}$ panta otrā daļa.

MOTĪVU DAĻA

**Iepazinusies ar prasības pieteikumu, tam pievienotajiem pierādījumiem, kā arī ar atbildētāja paskaidrojumu un tam pievienotajiem pierādījumiem, tiesa atzina, ka prasība ir pamatota un apmierināma.**

Lietā noskaidrots, ka bērns /pers. A/ dzimusi /datums/un bērns /pers. G/ dzimusi /datums/, un viņu vecāki ir /pers. V/ un /pers. E/, dzimusi /pers. N/. To apstiprina pievienotās bērnu dzimšanas apliecību kopijas.

Lietā nav strīda, ka bērni atrodas prasītājas aprūpē un uzraudzībā.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns var pats sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem; katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa ir jānodrošina bērnam Ministru kabineta noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", valstī noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai noteikts 25% apmērā Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Tā 2016.gadā noteikta 370 EUR mēnesī. Līdz ar to uzturlīdzekļu apmērs bērnam /pers. G/, kura ir sešus gadus veca ir 92,50 EUR mēnesī, kamēr netiek mainīta minimālā alga valstī un kamēr bērns nav sasniedzis septiņu gadu vecumu, un bērnam /pers. A/, kura ir deviņus gadus veca ir 111 EUR mēnesī, kamēr netiek mainīta minimālā alga valstī.

Tā kā prasītāja bērnu uzturēšanai lūdz piedzīt minimālo uzturlīdzekļu apmēru, to maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, tiesai nav jāizvērtē pušu mantas stāvoklis un bērna vajadzības.

Uzturlīdzekļu došanas pienākums vismaz minimālajā apmērā gulstas uz katru vecāku, neatkarīgi no viņa veselības stāvokļa.

Tā kā atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka kopš prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā vispār kādus uzturlīdzekļus bērniem būtu devis, tie piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas 2016.gada 27.janvāra līdz bērnu pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, iesniedzot prasību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Tā kā uzturlīdzekļu piedziņas prasība tiek apmierināta pilnībā, tiesai būtu jāpiedzen no atbildētāja valsts labā valsts nodeva 332,42 EUR, kas aprēķināta saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu un 34.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunktu - 15% no uzturlīdzekļu maksājumu kopsummas par vienu gadu - no 2442 EUR (EUR 92,50 x 12 + EUR 111 x 12) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu nosūtīšanu un piegādāšanu 6,12 EUR apmērā.

Ar lietā iesniegto /datums/Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas lēmumu Nr./numurs/apstiprināts, ka /pers. V/ noteikta otrās grupas invaliditāte no /datums/līdz /datums/. Secināts, ka /pers. V/ ir slimības izraisīti smagas pakāpes funkcionēšanas ierobežojumi, kas atbilst smagas invaliditātes kritērijiem, ņemot vērā personas funkcionālo spēju pašnovērtējumu darbspēju zaudējums ir 60-79%. Ar /datums/Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas atzinumu Nr./numurs/ par asistenta pakalpojuma nepieciešamību (pašvaldībā) apstiprināts, ka /pers. V/ ir indikācijas asistenta pakalpojuma nepieciešamībai no 05.11.215. līdz /datums/.

Atbildētājs lūdz tiesu ņemt vērā viņa veselības stāvokli.

Civilprocesa likuma 43.panta ceturtā daļa noteic, ka tiesa, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas

izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Tiesa secina, ka atbildētājs nav iesniedzis nekādus pierādījumus par viņa mantisko stāvokli, kas ir noteicošais kritērijs pilnīgai vai daļējai atbrīvošanai no tiesas izdevumu samaksas. Tiesai saprotams, ka atbildētājs saņem invaliditātes pensiju. Ievērojot darba spēju zudumu, pieļaujams, ka restauratora darbu veikt ir apgrūtinoši. Tiesa pārliecinājās pieejamā datu bāzē, ka atbildētājam nepieder nekustamie īpašumi un nav reģistrēti transporta līdzekļi.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājs daļēji atbrīvojams no valsts nodevas samaksas. No viņa valsts labā piedzenama valsts nodeva 50 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,12 EUR.

Atbildētājam nosakāms maksimālais termiņš sprieduma labprātīgai izpildei valsts labā.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 42., 43.panta ceturto daļu, 193., 195., 204.[1], 250.[25], 250.[27]pantu, 415.panta pirmo daļu, tiesa

**n o s p r i e d a :**

**prasības pieteikumu apmierināt**.

**Piedzīt no /pers. V/**, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/, **par labu /pers. E/**, personas kods /personas kods/, **uzturlīdzekļus** katru mēnesi bērnu **/pers. G/**, personas kods /personas kods/, **uzturam - 25%** apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra līdz septiņu gadu vecumam, kas pašlaik ir 92,50 EUR mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma **30%** apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra, un **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, **uzturam 30%** apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra, kas pašlaik ir 111 EUR mēnesī, līdz bērnu pilngadībai. Uzturlīdzekļu piedziņu sākt no 2016.gada 27.janvāra.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt /pers. E/ norēķinu kontā /numurs/ AS „Swedbank".

**Piedzīt no /pers. V/** valsts nodevu **valsts labā 50 EUR** (piecdesmit euro), kas jāiemaksā:
Saņēmējs: Valsts kase, NMR 90000050138
Konta Nr.LV55TREL1060190911200
BIC kods: TRELLV22
Iemaksas mērķis: valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu tiesu iestādē.

**Piedzīt no /pers. V/** ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **valsts labā 6,12 EUR** (seši euro un 12 centi), kas jāiemaksā:
Saņēmējs: Tiesu administrācija
Konta Nr.LV51TREL2190458019000
NMR 90001672316
Saņēmēja banka: Valsts kase
Kods: TRELLV22
Iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Noteikt /pers. V/sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par piedziņu valsts labā 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās, izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti par samaksu valsts ienākumos jāuzrāda/jāpiesūta Valkas rajona tiesas kancelejai, Rīgas ielā 2, Valkā, LV-4701 labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā. Ja labprātīgi samaksa valsts labā netiek veikta, piedziņa tiek nodota tiesu izpildītājam.

Atbrīvot daļēji 282,42 EUR apmērā /pers. V/ no valsts nodevas samaksas valsts ienākumos.

Spriedumu var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2016.gada 3.maija, ievērojot Civilprocesa likuma 440.[2]panta nosacījumus. Apelācijas sūdzība iesniedzama Valkas rajona tiesā.

Tiesnese S.Dreija